

סלאח אמר - שתק - ועשה. למחרת היום יצא את ביתו והחל מתהלך ברחובות העיר כשהוא מניע את שפתיו ומנופף בידיו. רק שפתיו נעות וקולו לא ישמע.

* "מה לך. סלאח?" עלו כנגדו עוברים ושבים. "האם איבדת את כושר הדיבור?"

* עד מהרה הבינו כי אכן: סלאח. השודד האמתני, הגברתן עז הנפש, איבד בבת אחת את קולו המפחיד. הליסטים הפך לשה תמים, בלתי מאיים בעליל. לעליבותו של סלאח בעיני הבריות תרמה גם העובדה שהוא השתדל עד מאוד לשדר מצוקה, אומללות ומסכנות, בנוסף לאילמותו. "אי לך! רשע שכמוך!" נופפו כנגדו באצבע. "מן השמים קיבלת את עונשך! אפילו לשווע לעזרה אינך יכול!"

לא היה זה ניסיון קל עבור השודד. שמוגל היה להניס, בשאגת ארי אחת, את כל מתקלסיו ומתגריו. אך רוח התשובה שאפפה את כל ישותו נטעה בליבו יכולת לקבל הכל באהבה. והוא כלא את קולו בגרונו והמשיך לאותת בעיניו, כמי שכמעט נתבלעה עליו דעתו.

שלוש שנים חלפו מאז פרש סלאח מכנופיית חבר מרעיו. שלוש שנים שלא הספיקו להשכיח את מעלליו מליבם של יושבי בגדאד.

בהיכנסו לבית המדרש, ראשו מושפל, היו שנסוגו מפניו לאחור, מחמת ההרגל רב השנים. דמעותיו שבשפכו בסתר כמים על ספר התהלים המרופט שהחזיק בידיו לא הספיקו כדי למחות ממוחם של הבריות את חברותו המפוקפקת עם שודדיה של בגדאד.

יותר מכל שימש סלאח כתמרור אזהרה בעיני הבריות. עד היכן מגיע כוחה של מידת הדין. "ראו בא ראו", שחו מאחורי גבו, ולא בלחשישה. "ביום אחד מאבד אדם את כוח דיבורו! את, יש דין ויש דיין".

איש לא שיער, כי את מידת הדין מתח סלאח על עצמו, במו פיו, בגזירת שתיקה שנועדה בין השאר לכפרת עוונות.

ואז, ביום בהיר אחד. לאחר מחלה קצרה, נסתלק סלאח מן העולם. איש לא הזיל דמעה על לכתו. ובכלל, מעטים שמו לב לחסרונו. אנשי החברא קדישא שעסקו בכבודו האחרון טמנוהו בפנית בית העלמין, ומתוך מחשבה כי לסטים שנעשה אילם בעל כורחו אינו ראוי ליחס מכובד במיוחד - גם לא טרחו להציב מצבה על מקום קבורתו.

* עשרות שנים חלפו. בית העלמין הלך ונתמלא אט אט במצבות. ומקום קבורתו של סלאח, שלא היה מסומן במצבה, נשכח מלב.

* באחד הימים, כאשר נסתלק לבית עולמו אחד מחשובי הרבנים בבגדאד. נועדו ביניהם אנשי החברא קדישא, ונמנו וגמרו כי המקום הראוי ביותר לקבור את החכם השלם הרי הוא בפנית בית העלמין, סמוך ונראה לשער המקיף את החומה.

הודעות מרכז "איגור ליל" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555
ערך זכר מחצית השקל לתאריך (כו' אדר א' 27.2.22)
ללא מע"מ 23 ₪ כולל מע"מ 27 ₪ (לפי הרב אליהו זצ"ל).
העלון לרפואת והצלחת יוסי ביטון הבעלים של "אביזרי הגולן" וכל משפחתו ישלם ה' פעולו אמן

יוסף ורחל

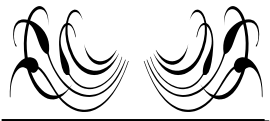
נערך ויוצא לאור ע"י "הסדר יוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "יוני המעלה")
העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ו מר השון התשע"ז

1391

שבת זכור

שבת זכור

שבת ט' אדר ב' ה-תשפ"ב
פרשה: א. ויקרא
ב. זכור
הפטרה: ויאמר שמואל

הדלקת נרות - 17:24
צאת השבת - 18:18
ר"ת - 18:59

הדלקת נרות בשבת הבאה 17:30

ש	ויקרא
עמוד השחר: 4:34	4:44
זמן טלית: 4:41	4:51
זריחה: 5:47	5:55
צאת: 11:49	11:51
מנחה גדולה: 12:20	12:21
שקיעה: 17:52	17:47

איגור ליל

"קירוב הכוחות"

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה'". עניינו של קרבן הוא קירוב הכוחות והחושים לה'. לכן "אדם כי יקריב" - כאשר ירצה להתקרב לה' - "מכם קרבן לה'". לא יהיה הקרבן רק בהמה גשמיית, אלא יקריב גם "מכם", ממנו עצמו, מהנפש הבהמית שבו.

העלון לרפואת חמי וחמתי שלום בר שמחה ומרים בת רחל מנשה בר דוד וברוריה מרת אהודי דינה בת רחל הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל 052-5079555

"האש העליונה"
פרשת ויקרא פותחת בפירוט דיני הקרבנות השונים וסדרי הקרבתם על המזבח. והנה על הפסוק: "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על האש" (ויקרא א, ז), כותב רש"י: "אף על פי שהאש יורדת מן השמים, מצוה להביא מן ההדיוט". כלומר, אחד הנסים שהיו בהקרבת הקרבנות, היתה האש שירדה משמים, על האש שהדליקו הכהנים.

מהו ענינה של אש זו היוורדת משמים, ומה תכונתה הרוחנית? למעשה, יסודה של כל אש שאנו מדליקים, הוא למעלה, באש העליונה, האש תמיד עולה למעלה, כי בעולם הזה אין אש, היא לא שייכת לכאן. האש מתנגדת לחומר ושורפת אותו. כשמדליקים את האש היא למעשה באה מלמעלה, מהעולם הרוחני. יש מעין ניצוץ של האש העליונה, שיוצר ומדליק את האש שבעולם הזה. אלא שיש הבדל גדול ביניהם. האש של העולם הזה, שורפת ומכלה את החומר וכך היא דולקת, מפני שהיא שייכת לצד הטומאה שמכלה והורס. אבל את ההתחלה שלה מקבלת האש הזו מהאש העליונה, וכשמתערבת עם החומר, מתחפכת לצד השלילי.

האש העליונה היא אש טהורה וכה וקדושה, אש טובה, אש שיש לה כוח תיקון ועילוי ולא הרס וקלקול. על הקב"ה נאמר שהוא אש ויש גם מלאכים שהם אש (בדרגה שונה כמובן). מכאן נלמד, שהאש העליונה היא למעשה התרופה לאש התחתונה. היא שולטת בה ומתגברת עליה, כיון שממנה התחלת יצירתה. ולפי זה מבוארים דברי הוזהר הקדוש (פרשת צו כז). על הפסוק: "והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה" - שהיצר הרע הוא אש בוערת, וכאשר מביאים קרבן לכפר ולטהר מן החטא, באה האש שעל המזבח ומכבה את אש היצר הרע, אש החומר. הכיצד אש מכבה אש? כפי שביארנו, מפני שהאש העליונה והטהורה, היא האב לאש שבחומר, ולכך היא התרופה לה. וכדי לשבור את כוח הטומאה התקיף, חייבת אש המזבח הקדושה לדלוק ללא הפסק.

בכך מובן כיצד ניצל אברהם אבינו מכבשן האש, על ידי שצונן הכבשן. וקשה, הלוא המלאך הוא אש, כידוע מדברי חז"ל, וכיצד אש מצננת אש? אלא שהאש העליונה והטהורה, עמפה את אברהם והגנה עליו מהאש החומרית המכלה. לאור דברים אלו יובנו גם דברי הוזהר הקדוש בפרשת צו (לג). במזבח היה נראה המלאך אוריאל באש שירדה משמים, בדמות אריה תקיף הרובץ על הקרבן, ואז היו הכהנים וישראל רואים ושומעים, שידעו שנתקבל הקרבן ברצון. אולם אם ראו דמות כלב הצוף רובץ על הקרבן, ידעו שלא נתקבל ברצון. ומה היה גורם להבדל?

כאשר ישראל היו זכאים, אם זה קרבן ציבור, או כאשר הביא אדם את קרבנו מתוך תשובה שלמה ולשם שמים והכהנים היו מתכוונים כראוי - היתה יורדת על הקרבן האש העליונה הטהורה, בדמות האריה, ומבטלת את כל הטומאה ויצר הרע של החטא. אולם כאשר ישראל לא היו זכאים, או המקריב לא עשה תשובה כראוי - הקרבן לא היה רצוי, ולא היתה יורדת עליו האש הקדושה, אלא היה נשרף באש בדמות כלב, אש של חומר העולם הזה. "הלא כה דברי כאש נאום ה' - יש בכוחה של אש התורה לזכך את האדם ולטהר אותו מאש הטומאה והיצר הרע". אש מכבה אש!

ילקו netap & arellit

"ויקרא אל משה"

הנה תיבת א' של ויקרא היא קטנה בספר תורה, כיון שמשנה רבינו לא רצה לכתוב אלא "ויקרא" כדרך שנאמר בבלעם, כדי להראות שהשם יתברך לא נראה לו אלא במקרה, ואמר לו הקדוש ברוך הוא שיכתוב גם אות א', וכתב א' קטנה.

ועל פי הדברים הנ"ל ביארו המפרשים את הנאמר במדרש פליאה: "מנין זכה משה לקרני הוד, שנשתייר לו מעט דיו בקולמוסו והעבירו על ראשו", ולכאורה יש להבין, כלום יתכן שניתן למשה דיו בלי חשבון? אלא הפירוש הוא, שמגודל ענוותנותו שלא השתמש בכל הדיו לכתוב א' רגילה וכתב א' קטנה, ממילא נשאר לו מעט דיו, ומזה זכה לקרני הוד.

וצריך להבין מדוע דוקא בפרשה זו רמזו על העונה של משה רבינו?

ויש לומר, שמכיון שהפרשה מדברת על קרבנות, ואמרו רבותינו בתלמוד (סוטה ה'): כל מי שדעתו שפלה עליו, מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם שנאמר: "זבחי אלקים רוח נשברה", ולכן בא הרמז לעונה דוקא בפרשה זו.

והנה אמרו רבותינו בתלמוד (סוטה מט:): משמת רבי בטלה עונה. אמר לו רב יוסף: לא תייתיני עונה דאיכא אנא (כלומר לא תאמר שבטלה עונה, כי אני ענו ולא בטלה עונה).

ולכאורה יש לשאול, איך אמר רב יוסף על עצמו שהוא ענו? והרי אין לך גדלות יותר מזה, שאדם אומר על עצמו שהוא ענו?

ויש לומר, שמצינו בתלמוד ירושלמי אמורא אחד ששמו "אנא", והוא שאמר רב יוסף, לא תאמר שהעונה בטלה, כיון שיש אמורא אחד ששמו "אנא" והוא ענו מאד...

ראוי להיות ריש מתיבתא בפומבדיתא, וכאשר נבחר בכל זאת, תלה זאת בעונה של חבירי שלא רצו לקבל עליהם את ההנהגה.

וזהו שאמר רב יוסף: לא תייתיני עונה דאיכא אנא, כלומר, בראותכם שאני עומד לפניכם בתור ריש מתיבתא, תבינו מכאן לפני גודל העונה של חבירי, שכולם מטים אוזן לדברי.

"וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" **"לאמר" - צא ואמור להם דברי כבושים, בשבילכם הוא נדבר עמי (רש"י).**

מעיר כאן הגאון רבי יחזקאל סרנא זצ"ל: מה הם דברי הכבושים? - "בשבילכם הוא נדבר עמי". הוי אמור, כאשר משמיעים באזני אדם דברים בשבחתי, זו עצמה התוכחה היותר חזקה עבורי. ובלבד שיתחיל להתבונן

אותה שעה על מעשיו, ויבחנו אם אכן תואמים הם לשבחים או לא.

"אדם כי יקריב מכס" יש לפרש בדרך רמז, על פי דברי רבותינו בתלמוד (ברכות לג:): "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים", דהיינו שאין לאדם לסמוך ולבטוח בהשם יתברך שיעניק לו יראת שמים, אלא עליו לעבוד בכוחות עצמו על יראת שמים, ולעשות הכל שיתקרב אל השם יתברך, ולא ימתין עד שהשם יתברך יתקרב אליו, וכמו שאמר הכתוב: "שובו אלי ואשובה אליכם", שהאדם צריך להתחיל בעבודת ה'.

וזהו שאמר כאן הכתוב: "אדם כי יקריב - אדם שרוצה להתקרב לבורא עולם, אזי מכס" - העבודה צריכה להיות ממנו בעצמו, ולאחר שהוא התחיל ועשה את שלו, יוכל אחר כך להתפלל שיזכה להתעלות בתורה ויראת שמים.

"אדם כי יקריב מכס" **"אדם הראשון לא הקריב מן הגזל, שהכל היה שלו, אף אתם לא תקריבו מן הגזל רש"י.**

בספרים הקדושים שאלו, מדוע התורה צריכה לחדש לנו שלא נקריב מן הגזל, והרי פשוט הדבר שאין להקריב מן הגזל, שהרי זה מצוה הבאה בעבירה, ואם כן מדוע צריכים אנו ללמוד מאדם הראשון שלא מקריבים קרבן מן הגזל?

ויש לומר, שהנה אדם הראשון היה יחידי בעולם, ולכן מבחינת המציאות לא היה יכול לגזול אף אדם היה רוצה, שהרי לא היה אף אדם בעולם חוץ ממנו, והכל היה שלו. וזהו מה שהתורה באה ללמדנו, שנגיע למצב שלא נוכל לגזול, דהיינו שתהיה לנו יראה מעוון גזל, עד שנרגיש שכאילו במציאות אין אנו יכולים לגזול, כיון שהתורה אסרה לנו זאת.

"אם נפש כי תזנא... ולא ידע ואשם ונשא עוֹנו" יש לדקדק שלכאורה התחיל הכתוב בלשון "כי תחטא" שהוא בשוגג, וסיים בלשון "ונשא עוֹנו" שהוא במזיד?

ויש לומר, שהטעם שנכשל בשוגג הוא מכיון שלא ידע, דהיינו שלא למד תורה, וממילא לא ידע שאסור לעשות עוון זה, ודבר זה נחשב לו לעוון במזיד, כיון שהיה לו ללמוד תורה.

וזהו שאומר הכתוב: "ואם נפש כי תחטא", וסיבת החטא היתה "ולא ידע" - שלא ידע את הדין מחמת שלא למד תורה, לכך "ואשם ונשא עוֹנו" - נחשב לו הדבר כעוון במזיד...

הלכות ליל תורה

הלכות ברכות קריאת שמע של ערבית וסמיכות גאולה לתפלה בערבית

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

דקדוקים בנוסח ברכות קריאת שמע

1. מנהג הספרדים ועדות המזרח לומר בהתימת ברכת "המעריב ערבים" "ומבדיל בין יום ובין לילה, ה' צבאות שמו, ברוך אתה ה' המעריב ערבים". והאשכנזים נהגו לומר: "ומבדיל בין יום ובין לילה, ה' צבאות שמו, אל חי וקיים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד, ברוך אתה ה' המעריב ערבים".

ולענין הפיסוק, יש שנהגו לומר: "אל חי וקיים תמיד, ימלוך עלינו לעולם ועד", ותיבת "תמיד" שייכת לעיל לתיבות "אל חי וקיים", ויש שנהגו לומר: "אל חי וקיים, תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד", ותיבת "תמיד" שייכת להלן לתיבות "ימלוך עלינו לעולם ועד", ובכל מקום יאמרו כפי שהורגלו.

2. ברכת "אהבת עולם" אינה פותחת ב"ברוך אתה ה'", מפני שהיא סמוכה לברכה שלפניה, שהיא ברכת "המעריב ערבים", וכלל הוא בידנו שכל ברכה הסמוכה לחבירתה אינה פותחת ב"ברוך אתה ה'".

וכן ברכת "אמת ואמונה" אינה פותחת ב"ברוך אתה ה'" מפני שהיא סמוכה לברכת "אהבת עולם", וקריאת שמע אינה נחשבת להפסק ביניהם. וכן ברכת "השכיבנו" אינה פותחת ב"ברוך אתה ה'" מפני שהיא סמוכה לברכת "אמת ואמונה".

ואמרו חז"ל (במסכת ברכות דף יב.) כל שלא אמר "אמת ויציב" בשחרית ו"אמת ואמונה" בערבית לא יצא ידי חובתו, שנאמר (תהלים פרק צג פסוק ג') "להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות". והיינו שלא קיים מצות קריאת שמע כראוי וכתיקון שתיקנו חכמים.

ולענין אם טעה והחליף ביניהם, עיין לעיל (סימן סו סעיף לו).

3. בברכת "אהבת עולם" מנהג הספרדים ועדות המזרח לומר "ואהבתך לא תסור ממנו לעולמים". והאשכנזים נהגו לומר: "ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים". ואין לומר "ואהבתך וחמלתך".

ובחתימת הברכה מנהג הספרדים לחתום: "אוהב את עמו ישראל". והאשכנזים נהגו לחתום: "אוהב עמו ישראל".

4. בברכת "אמת ואמונה" יש מהספרדים שאומרים: "האל העושה לנו נקמה בפרעה". ויש שאומרים: "האל העושה לנו נסים ונקמה בפרעה". וכן מנהג האשכנזים.

ובסיום הברכה צריך לומר: וגאלו מיד חזק מ'מַנְנִי', המ"ם והנו"ן דגושות, והוא"ו בשורו"ק ולא בחול"ם.

וחותם: "ברוך אתה ה' גאל ישראל".

ויש מהאשכנזים שנהגו לחתום בליל יום טוב: "ברוך אתה ה' מלך צור ישראל וגואלו". ויש אומרים שאף בליל יום טוב יש לחתום "גאל ישראל". ובכל מקום יעשו כמנהגם.

חי לחן

"נושא עוון"

כאשר היה רבי שלום מפרוהביש אברך צעיר ראה בבית-מדרשו של רבי נחום מצ'רנוביל יהודי העומד לפני ארון-הקודש וממרר בבכי. שאלו לסיבת בכיו וסיפר שנכנס זה עתה להדרו של הצדיק וביקש תיקון על חטאיו, ורבי נחום אמר לו שאינו יכול לתת לו תיקון. ראה רבי שלום את שיברון-ליבו ואמר לו:

"אני מקבל עליי את כל עוונותיך ותיקונם".

לאחר זמן ראה רבי נחום את האיש ששורה עליו רוח טהרה. שאלו מה עבר עליו וסיפר את הרברים. קרא רבי נחום לרבי שלום ושאלו איך העז לקבל עליו אחריות בזאת.

השיב רבי שלום: "חז"ל אומרים שאדם צריך להידבק במידותיו של הקב"ה, ואחת ממידותיו היא שהוא 'נושא עוון' לכן בשראיתי את ייסורי-נפשו של היהודי, קיבלתי עליי את עוונותיו".